(ו) שֶׁמַּקְפִּידִים עָלָיו שֶׁלֹּא יִתְלַכְלֵךְ. הַגָּה: וְהוּא הַדִּין כֵּלִים הַמְיֻחָדִים לְסְחוֹרָה. (ג) (ז) וּמַקְפִּיד עֲלֵיהֶם (בית יוסף (ד״ה כתב כמנ הרמב״ם) בשם מיימוני פרק (ה׳) [כ״ה] (ס״ט) והמגיד פרק (כ״ד) [כ״ר]) (ס״ר)): **ב** כָּל כְּלִי, אֲפִלּוּ הוּא גָּדוֹל (ג) (ח) וְכָבֵד הַרְבֵּה, לֹא נִתְבַּטֵּל שֵׁם כְּלִי מִמֶּנּוּ לֹא מִפְּנֵי גָּדְלוֹ (ט) וְלֹא מִפְּנֵי כָּבְדוֹ: **ג** * כְּלִי (י) שֶׁמְּלַאכְתּוֹ (ל) לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ (וְאִם (ה) (יא) נִשְׁתַּמֵּשׁ לְאִסּוּר בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת כְּגוֹן נַר שֶׁהַדְלַק, עַיִן לָעֵיל סִימָן רע״ט), (יב) בֵּין לִצְרָךְ גּוּפּוֹ, כְּגוֹן [ז]קוּרְנָס שֶׁל זָהֳבִים אוֹ נַפָּחִים לִקְצֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים, * קַרְדֹּם לַחְתֹּךְ בּוֹ דְּבֵלָה, בֵּין לְצֹרֶךְ מְקוֹמוֹ, דְּהַיְנוּ שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּקוֹם שֶׁהַכְּלִי מֻנָּח שָׁם, [ח]וּמֻתָּר לוֹ לְטַל מִשָּׁם (יג) וּלְהַנִּיחוֹ בְּאֵיזֶה מָקוֹם (ו) (ז) שֶׁיִּרְצֶה. [ט]אֲבָל מֻחְמָּה (ו) לְצַל, דְּהַיְנוּ שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְטַלְטְלוֹ אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁיָּרֵא (יד) שֶׁיִּשָּׁבֵר (טו) אוֹ יִגָּנֵב שָׁם, (טז) אָסוּר. הַגָּה: כָּל מְקֻצֶּה אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא בְּטִלְטוּלוֹ, (יז) אֲבָל בִּנְגִיעָה בְּעָלְמָא שֶׁאֵינוֹ מְנַדְנְדוֹ, שָׁרֵי. וְלָכֵן מֻתָּר לָגַע בַּמְּנוֹרָה שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁנֵּרוֹת דּוֹלְקוֹת עָלֶיהָ, (יח) אוֹ בְּתַנּוּר שֶׁדּוֹלֵק בּוֹ אֵשׁ. וְכֵן מֻתָּר (יט) לְקַח דָּבָר הֶתֵּר הַמֻּנָּח עַל דָּבָר מְקֻצֶּה (מרדכי פרק (כל הכלים) [כל כתבי] (ס״ ת) וריש ביצה (סי׳ תרמה) ורבנו ירוחם (נתיב יב) חלק י״ג והמגיד פרק כ״ה (הכ״ג) ותרומת הדשן סימן ס״ז

ה צרובין ק״ב (ע״א).
ו שבת קכ״ד (ע״א) בפשוטה כדמקורש לה ורבא. ז שם במשנה כדמקורש לה רבי חייא אמר רב יוחנן קכ״ג (ע״א). ח הרב הגדיר בפרק כ״ה (ה״ה) בשם המקורשים. ט שבת קכ״ד (ע״א).

בְּאֵר הֵיטֵב

לְטַלְטְלוֹ, דְּהָא נַעֲשָׂה כָּשֵׁר לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר, עַיִן סוף סִימָן ש״י (ס״ח): (ג) **וּמַקְפִּיד.** אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו שָׁרֵי, עַיִן סִימָן ש״י סָעִיף ב׳: **ב** (ג) **וְכָבֵד.** וְהוּא הַדִּין אֶבֶן גְּדוֹלָה אוֹ קוֹרָה גְּדוֹלָה, אִם יֵשׁ תּוֹרַת כְּלִי עָלֶיהָ, מֻתָּר. רַמְבַּ״ם (פכ״ה ה״ח): **ג** (ל) **לְאִסּוּר.** כְּלוֹמַר שֶׁמְּיֻחֶדֶת לְדָבָר שֶׁאִסּוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת: (ה) **נִשְׁתַּמֵּשׁ.** פְּרוּשׁ שֶׁהָיָה מֻנָּח עָלָיו דָּבָר הָאִסּוּר דְּנַעֲשָׂה כָּשֵׁר לְדָבָר הָאִסּוּר, אֲבָל אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּהּ בְּקַרְנָס, פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ו). אֵיתָא בְּשַׁבָּת דַּף קכ״ז (ע״א) שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל מַקֶּצֶה בְּרֹגְלוֹ דֶּרֶךְ הוֹלְכוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (שם): (ו) **לְצַל.** וְאִם חוֹשֵׁב עָלָיו לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ אֲפִלּוּ עִקַּר כַּוָּנָתוֹ מֵהַצֵּל. רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז). אֵיתָא בְּשַׁבָּת דַּף קכ״ז (ע״א) שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל מַקֶּצֶה בְּרֹגְלוֹ דֶּרֶךְ הוֹלְכוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (שם): (ו) **לְצַל.** וְאִם חוֹשֵׁב עָלָיו לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ אֲפִלּוּ עִקַּר כַּוָּנָתוֹ מֵהַצֵּל. יְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק ה׳ (ה״א) דְּבֵיצָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַסָּפִין הַזֶּה חָשׁוּב יוֹתֵר מִסַּפִּינִים דְּהָתָרָא, אֲסוּר אָז לְטַלְטֵל הַנָּדָן כְּלָל, עַיִן סוֹף סִימָן ש״י (ס״ח): (ו) **שֶׁמְּקַפִּידִים עָלָיו.** וְאִם הוּא אֵינוֹ מַקְפִּיד, לֹא הָוֵי לְדִידֵהּ מֻקְצֶה מֵחֲמַת חָסְרוֹן כִּיס [מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ב)]: (ז) **וּמַקְפִּיד עֲלֵיהֶם.** שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ. (ח) [א]אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עֲלֵיהֶם, אַף שֶׁהֵם מְיֻחָדִים לִסְחוֹרָה, (ט) וּנְתָנָם בְּאוֹצָר, גַּם כֵּן שָׁרֵי לְטַלְטְלָם: [ב]**וְכָבֵד הַרְבֵּה.** וְהוּא הַדִּין (י) אֶבֶן גְּדוֹלָה וְקוֹרָה גְּדוֹלָה, אִם יֵשׁ תּוֹרַת כְּלִי עָלֶיהָ (י) דְּהַיְנוּ שֶׁמְּיֻחָדִים לְתַשְׁמִישׁ, שָׁרֵי לְטַלְטְלָן. (ט) וּבִכְלִי מַתָּר אֲפִלּוּ אֵינוֹ רָגִיל לְטַלְטְלָהּ בֵּימוֹת הַחֹל, מִכָּל מָקוֹם לֹא אָמְרִינַן דְּמִפְּנֵי כְּבֻדּוּתָהּ הוּא קוֹבֵעַ לָהּ מָקוֹם וּמַקְצָה אוֹתָהּ מֵדַּעְתּוֹ מִלְּטַלְטְלָהּ. וְנִרְאֶה דְּאִם בֵּימוֹת הַחֹל (ט) הוּא זָהִיר לַהֲנִיעָהּ מִמְּקוֹמָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּפָּסֵד וְתִתְקַלְקֵל, (י) מִמֵּילָא [ג]הוּא בִּכְלָל מֻקְצֶה מֵחֲמַת חָסְרוֹן כִּיס, וְאָסוּר לְטַלְטְלָהּ: **(ט) וְלֹא מִפְּנֵי כְּבֻדּוֹ.** וַאֲפִלּוּ אִם הוּא מַשּׁוֹי שֶׁל כַּמָּה בְּנֵי אָדָם [עַרוּבִין ק״ב (ע״א)]: **ג** (י) **שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר.** כְּלוֹמַר שֶׁמְּיֻחֶדֶת לְדָבָר שֶׁאִסּוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת, (יא) וַאֲפִלּוּ אִם רַק רֹב מְלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, הוּא גַּם כֵּן בִּכְלָל זֶה: **(יא) נִשְׁתַּמֵּשׁ.** פְּרוּשׁ שֶׁהָיָה מֻנָּח עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דָּבָר אִסּוּר, וּכְדִמְסַיֵּם כְּגוֹן נַר שֶׁהֻדְלַק, דְּנַעֲשָׂה אַז בְּסִיס לְדָבָר הָאָסוּר, (יב) אֲבָל אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּהּ בְּקוּרְנָס, פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר לְטַלְטְלוֹ בְּשַׁבָּת גּוּפּוֹ וּמְקוֹמוֹ: **(יב) בֵּין לִצְרָךְ גּוּפּוֹ.** וּמַיְרֵי (יג) שֶׁאֵין לוֹ כְּלִי הֶתֵּר לְתַשְׁמִישׁ זֶה, דְּאִי לָאו הָכִי אֵין לוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלִי זֶה: **(יג) וְלְהַנִּיחוֹ בְּאֵיזֶה מָקוֹם.** דְּכֵיוָן שֶׁהוּא בְּיָדוֹ שָׁוֶה לְצֹרֶךְ גּוּפּוֹ אוֹ מְקוֹמָהּ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלָהּ יוֹתֵר. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז) דְּהוּא הַדִּין אִם שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, (יד) רַשַּׁאי לְטַלְטְלָהּ יוֹתֵר, אַף שֶׁהַנְּטִילָה הָיָה שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ גּוּפָהּ וּמְקוֹמָהּ. [ג]וְעַיֵּן (טו) בָּאֲחֲרוֹנִים שֶׁהִכְרִיעוּ דְּהַאי הֶתֵּרָא לֹא שַׁיָּךְ אֶלָּא בִּכְלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, וְלֹא בְּמַקֶּצֶה מֵחֲמַת גּוּפוֹ כְּגוֹן מָעוֹת וַאֲבָנִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. וּבְבֵאוּר הַגְּרַ״א לְעֵיל סִימָן רס״ו סָעִיף י״ב חוֹלֵק עַל הַמַּגֵּן אַבְרָהָם וְסְבִירָא לֵהּ דְּלֹא הִתִּירוּ [ד]אֶלָּא כְּשֶׁהַתְּחִיל לְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרַ״ן רֵישׁ בֵּיצָה (ב. ד״ה ומינה) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן של״א סָעִיף ה׳ (ו׳) [ז] בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יט) לְעִנְיַן אֹזֶמֶל מִילָה. (טז) [ה]וּלְפִי זֶה אִם מֻנָּח אֵיזֶה דָּבָר מֻקְצֶה עַל הָאָרֶן מֻתָּר לְדַחְפּוֹ בְּרַגְלָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לְהָפְסֵד: **(יד) שֶׁיִּשָּׁבֵר.** דְּהַיְנוּ שֶׁיִּתְבַּקַּע בְּחֻמְּהּ: **(טו) אוֹ יִגָּנֵב שָׁם.** דְּהוּא דּוֹמְיָא דְּחֻמְּהּ לְצַל. (יז) **אֲבָל בִּנְגִיעָה בָּעָלְמָא וְכוּ׳.** עַיֵּן בְּסִימָן ש״י סָעִיף ו׳ וּבְמַגֵּן אַבְרָהָם שָׁם (סק״ג), דְּהַיְכָא דְּהַנִּגִּיעָה הִיא לְצָרְכּוֹ כְּגוֹן שֶׁכּוֹפֶה כְּלִי עַל הַמַּקֶּצָה לְשָׁמְרָהּ, צָרִיךְ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לָגַע בָּהּ. וְהַגְּרַ״א שָׁם בְּבֵאוּרוֹ פָּסַק כְּהָרַב הַמַּגִּיד (הכ״ג), [ו]דְּנִגִּיעָה בְּכָל גַּוְנֵי שָׁרֵי אִם לֹא יָבוֹא לְנַדְנֵד עַל יְדֵי הַנִּגִּיעָה, וְכֵן כָּתַב בִּדְרָכָיו חַיִּים (דין מוקצה בכל פרטיו ס״ו): **(יח) אוֹ בְּתַנּוּר וְכוּ׳.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ בְּתַנּוּר הַמְּשֻׁטָּל, וּמֻתָּר לָגַע בְּשָׂעָה שֶׁדּוֹלֵק בּוֹ הָאֵשׁ: **(יט) לְקַח דָּבָר הֶתֵּר.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ כְּשֶׁהַדָּבָר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג): **(ה)** כֵּן מוֹכֵחַ לְעֵיל בְּסִימָן רנ״ט בְּמַגֵּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ד׳ וְאֵלִיָּה רַבָּה שָׁם (סק״ח). וּבְסִימָן זֶה סָתַם הַמַּגֵּן אַבְרָהָם וְלֹא בְּאֵר כַּוָּנָתוֹ: **ב (ו)** מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ם (פכ״ה ה״ח): **(ז)** תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ז) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ה): **(ח)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ה) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד): **(ט)** עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁפֶּסֶק דִּלְא כְּרַשַׁ״י שֶׁפֵּרֵשׁ לָהּ בְּשַׁבָּת קכ״ב (ע״א, ד״ה של בית) דְּמַפְּנֵי כְּבֻדּוּתָהּ אָדָם קוֹבֵעַ לָהּ מָקוֹם, וְכָל זֶה שֵׁיָךְ רַק בְּסִפָּנָה: **(י)** הַיְנוּ **אֲפִלּוּ בִּגְוָנָא דְּלֹא חֲזֵי לְמִקְצֵהוּ כְּלָל.** **ג (יא)** כֵּן מוֹכֵחַ בְּסִימָן רנ״ט בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג) וְעַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן קְדֵרָה בְּכָל זֶה (סק״ב): **(יב)** מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג): **(יג)** כֵּן מוֹכֵחַ בְּשַׁבָּת קכ״ד עַמּוּד א׳ הַלְכָה (ד״ה קרדום):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ג) כתב דבדבר שאינו כלי ממש אלא שיש עליו תורת כלי מחמת שראוי להשתמש בו כמו גיזי צמר, בהכניסן לאוצר אסור לטלטלו אפילו באינו מקפיד שלא להשתמש בו. ובסימן רנ״ט (ס״א) כתב דבגיזי צמר באינו מקפיד לא הוי מוקצה, ועיין בקו״א (שם סק״א). **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ד) כתב: כלי שאינו עומד לסחורה, אלא שמקפיד בו מחמת יקרותו, הוא מוקצה מחמת חסרון כיס רק אם מלאכתו לאיסור. **ג]** בשו״ע הרב (ס״ג) כתב: ויש מי שאוסר במוקצה גמור, וראוי לחוש לדבריו אא״כ במקום הפסד. **ד]** ובשו״ע הרב (ס״ג) כתב שאפילו אם שכח מותר לטלטלו לכל מקום שירצה, ויש מי שאוסר במוקצה גמור וראוי לחוש לדבריו אלא אם כן במקום הפסד. ובסימן ש״ז (סל״ו בסוגריים) כתב להתיר אף אם נטל המוקצה בידו בזדון. ובקו״א (סי שא ס״ק יא) התיר רק ללכת למקום שרוצה להניחו אבל אסור לפוש כשהמוקצה עליו. **ה]** ובשו״ע הרב (סט״ו) כתב שמותר לטלטל מוקצה ברגליו לפנותו לכאן ולכאן דרך הילוכו. **ו]** ובשו״ע הרב (סי תצה סט״ו) אסר בנגיעה לצורך המוקצה, ובסימן ש״י (ס״ו) הביא ב׳ השיטות ולא הכריע. ובסימן תקי״ג (ס״ג) נראה שסתם להקל. **ז]** ובשו״ע הרב (סכ״א) כתב: כלי שמלאכתו לאיסור ולהיתר מותר לטלטלו וכו׳ הואיל והוא מיוחד ג״כ למלאכת היתר.

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah